

jest v řízení nesporném, nemůže dle Šu 2 čís. 7 nesp. říz. pozůstalostní soudce rozhodovati ani tehdy, jeví-li se mu popírání práva zcela nebo aspoň z části neodůvodněným.

Čís. 5414.

Řád o zbavení svéprávnosti (cís. nařízení ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák.).

Osoba, již byl zřízen prozatimní podpůrce dle Šu 8 řádu, není tímto opatřením podrobena omezení Šu 4, odstavec druhý, řádu.

V případě Šu 4, odstavec druhý, řádu jest závěť zřízená před notářem úplně na rovni závěti soudní.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, R I 915/25.)

Dědička ze zákona navrhla, by byl ustanoven rok k přisežnému výslechu tří svědků o událostech ze dne 27. ledna 1925 a před tím, jež vedly k protokolu ze dne 27. ledna 1925, předloženému notářem o ústním posledním pořízení zůstavitelově, jemuž byl dne 17. dubna 1924 zřízen prozatimní podpůrce. P o z u s t a l o s t n í s o u d návrh zamítl, poněvadž jde o ústní poslední pořízení, zřízené před notářem a 2 svědky a takové pořízení klade se dle Šu 70 not. řádu na roveň soudnímu poslednímu pořízení, tudíž předpis Šu 586 obč. zák. na takovéto poslední pořízení se nevztahuje. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Soud rekursní, přezkoumaj spisy a napadené usnesení, poukazuje na správné odůvodnění prvního soudu, kterým své rozhodnutí doprovází, neboť hoví stavu věci a zákonu a soud rekursní je plně sdílí. Dle obsahu protokolu ze dne 27. ledna 1925 notářem sepsaného sepsal notář notářské poslední pořízení po rozumu Šu 70 notářského řádu, zůstavitelem ústně učiněné, za přítomnosti notáře a dožádaných dvou svědků poslední vůle a takové poslední pořízení dle znění cit. zákonného ustanovení jest pokládati za rovné soudnímu poslednímu pořízení, když šetřeno bylo všeobecných předpisů o úřadování notářů a také zachovány byly předpisy o sepsání soudních posledních pořízení v §ech 569, 587 až 592 a 594 až 596 obč. zák. a v §ech 72 a 73 not. řádu předepsané formalities byly zachovány. Rekursní soud neshledává, že by notář některý shora uvedených předpisů nešetřil a první soudce právem proto vyslovil, že se předpis Šu 586 obč. zák. na takové poslední pořízení vztahovati nemůže. Pokud stěžovatelka se odvolává na to, že zůstaviteli byl dle usnesení ze dne 17. dubna 1924 ustanoven zatimní podpůrce a že prý proto mohl dle ustanovení Šu 569 obč. zák. a Šu 4 (2) řádu o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. zůstavitel jedině pořizovati ústně před soudcem, přehlíží, že tato ustanovení platí jen o osobách, které byly částečně zbaveny svéprávnosti a jsou na roveň dospělým nezletilcům. I když prozatimní podpůrce má dle Šu 9 řádu o zbavení svéprávnosti práva a povinnosti podpůrce, nelze z tohoto ještě souditi, že také v takovém případě platí omezení ohledně způsobilosti k pořizování v Šu 4 (2) řádu, uvedená, dokud částečné zbavení svéprávnosti právoplatně nebylo vysloveno, jmenovitě

ani pro zneužívání nervových jedů. I když ve zmíněném protokole není uvedeno, že se notář přesvědčil přiměřeným šetřením, že prohlášení poslední vůle stalo se volně a po zralé úvaze (§ 569 obč. zák.), přece v tomto případě nebylo toho třeba, ježto onen předpis týče se pouze osob, které jsou nezletilé a nedosáhly 18. roku a osob uvedených v §u 4 (2) řádu o zbavení svéprávnosti. O takový případ tu však nešlo. Když však soud rekursní uznal, že notář zachoval veškeré předpisy, o nichž se § 70 not. řádu zmiňuje, rovná se zmíněné pořízení soudnímu a právem vyslovil první soudce, že se na takové poslední pořízení předpis §u 586 obč. zák. nevztahuje a právem návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jako důvody stížnosti uplatňuje stěžovatel jednak rozpor se spisy, jednak rozpor se zákonem; pod tímto druhým důvodem patrně vytýká zřejmou nezákonnost napadeného usnesení po rozumu §u 16 nesp. říz. Dle stěžovatele byl zůstavitel těžce tělesně i duševně chorým a těžkým morfinistou. Jde předem o to, zda osoba, již byl dle §u 8 řádu o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. zřízen prozatímní podpůrce, jest tímto opatřením podrobena také omezení §u 4 (2) téhož řádu, že totiž může činiti poslední pořízení jen ústně před soudem za podmínek §u 569 obč. zák. Rekursní soud správně zodpověděl tuto otázku záporně. Dle §u 9. a 4. (3) cit. řádu má prozatímní podpůrce práva a povinnosti poručníka. Ale poručník není po zákonu oprávněn, by za poručence činil poslední pořízení nebo při něm působil (§§ 564 až 569 obč. zák.). Proto zřízení prozatímního podpůrce samo o sobě nedotýká se vyšetřovancovy způsobilosti pořizovati na případ smrti. Aby ona omezená způsobilost nastala, muselo by to býti v §u 8 až 11 cit. řádu výslovně stanoveno. Tato omezená způsobilost pořizovací nastává tedy teprve výrokem o zbavení svéprávnosti. Kdyby opačné stanovisko stěžovatelovo bylo správné, byla by zvrácena nejpodstatnější zásada, na níž jest vybudován řád o zbavení svéprávnosti. To by vlastně každý již předem, to jest po případě již návrhem na zbavení svéprávnosti byl vskutku zbaven svéprávnosti, a šlo by pak v dalším řízení vlastně o obnovení svéprávnosti, ač dle vysvětlivek k řádu o zbavení svéprávnosti (Věst. min. spr. 1916 č. XIII.) bylo účelem zákona, by se zabránilo názoru, že ten, kdo má býti zbaven svéprávnosti, jest jen předmětem vyšetřování, a aby se vyšetřovanci poskytla úplná právní ochrana proti neospravedlněnému odejmutí neb omezení způsobilosti jednati. Prozatímní podpůrce zřizuje se mu pouze v jeho vlastním zájmu a k ochraně těchto zájmů zásadně nepatří omezení způsobilosti pořizovací. Tomu dal zákon sám jasný výraz; v §u 4 cit. řádu teprve osoba, svéprávnosti pro duševní chorobu nebo slabomyslnost částečně již zbavená, a nikoli osoba, jejíž duševní stav se teprv vyšetřuje, jest ohledně způsobilosti pořizovací na roveň dospělému nezletilci ve věku do osmnácti let. Ježto v tomto případě k zbavení svéprávnosti vůbec nedošlo, nebylo třeba, by notář, sepisuje dle §u 70 not. řádu protokol o ústním pořízení, připojil k němu po rozumu §u 569 obč. zák. výsledky přiměřeného pátrání, zda projev

poslední vůle děje se volně a s uvážením. K vůli úplnosti se podotýká, že nelze přisvědčiti ani názoru stěžovatelovu, že v případě Šu 4 (2) cit. ř. o zbavení svéprávnosti není závěť před notářem zřízená na roveň soudní závěti. Tímto řem není omezen předpis Šu 70 not. ř. o rovnocennosti závěti před notářem zřízené se závětí soudní. Poslední pořízení ze dne 27. ledna 1925, o něž jde, má všechny náležitosti notářského pořízení. Jest ovšem pravda, že i notář jako soukromá osoba může býti obyčejným svědkem závěti. Ale tomu v tomto případě tak nebylo. Dbáno bylo všeobecných předpisů o úřadování notářů (hlava IV. not. ř.) i předpisů §§ 73 a 68 not. ř. a §§ 587 a násl. obč. zák. Protokol jest podepsán notářem ve výslovné vlastnosti jeho jako notář, opatřen úřední jeho pečeti a byl uložen na notářství (§§ 74, 91, 96, 110 a násl. not. ř.). Že v úvodě notář se označuje též za svědka závěti, nevadí. Stěžovatel přehlíží, že za slovy »... jsem byl dožádán, abych byl svědkem jeho ústního posledního pořízení« stojí ještě slova: »a toto notářsky osvědčil.« Jde tedy o notářské pořízení formelně bezvadné a nevztahuje se proto na ně předpis Šu 586 obč. zák. a právem nižší soudy zamítly návrh na výslech testamentárních svědků dle tohoto řu.

Čís. 5415.

Ručení podle řu 1320 obč. zák.

V tom, že majitel psa, jenž přišel za ním bez náhubku do veřejné místnosti a nebyl zlým ani výbojným, nechal u svých nohou ležeti a neměl uvázaného na provázku, nelze spatřovati jeho nápadnou bezstarostnost. Znetvoření rtu u muže zakládá povinnost k náhradě jen při úmyslnosti nebo nápadné bezstarostnosti. Spoluzavinění poškozeného nelze spatřovati v tom, že krmil cizího psa, jenž při tom po něm skočil, aniž v tom, že neupozornil držitele psa, by psa opatřil náhubkem.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv I 763/25.)

Žalobce, městský strážník, zašel do hostince, kde pojídal jaternici a házel odpadky psu žalovaného. Odcházeje z hostince dojídal žalobce ještě jaternici, pes žalovaného na něho skočil a ukousl mu kus rtu. Žalobě o bolestné 15.000 Kč a 25.000 Kč za trvalé zohyzdění obličeje vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal žalobci bolestné 2.500 Kč, jinak žalobu zamítl. Pokud se týče bolestného, uznal soud přiměřeným 5.000 Kč, přisoudil však žalobci pouze polovinu, shledav jeho spoluvinu v tom, že házel psu slupky od jaternice a že jako městský strážník neupozornil žalovaného, že jest psa opatřiti náhubkem. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobcovu potud, že mu přiznal bolestné 5.000 Kč.

D ů v o d y:

Dovolateli nelze přisvědčiti, pokud s hlediska čís. 4 řu 503 c. ř. s. spatřuje nesprávné právní posouzení věci v tom, že mu nebyla přiznána